

EŻAMIJIET ANNWALI TA' L-ISKEJJEL SEKONDARJI 2005

Taqsim ta' l-Assessjar Edukattiv - Diviżjoni ta' l-Edukazzjoni

IT-TIELET KLASSI

MALTI

HIN: Saghtejn

ISTRUZZJONIJIET LILL-ISTUDENTI

Isem: _____

Klassi: _____

1. Wieġeb il-mistoqsijiet kollha kif mitlub/a.
2. Ortografija, punteġġjatura, sintassi, ideat u preżentazzjoni tajbin jghinuk biex tikseb riżultati aħjar.

GHALL-UŻU TA' L-GHALLIEMA

SKEMA TA' MARKI

Mistoqsija	A	B	Ċ	D	E	F	Ġ	Total
Marki	10	20	4	10	6	30	20	100
Marki ta' l-istudent/a								

KUMMENTI

SILTA GHALL-ISTHARRIĠ

Aqra sewwa din is-silta u wieġeb il-mistoqsijiet dwarha.

II-Kunċert

Biex tinkoraġġixxi lil binha ċkejken fl-istudju tiegħu tal-pjanu, omm iddeċidiet li tiegħu għall-kunċert li wiehed pjanista famuż kien se jagħti fil-belt fejn kienet toqgħod. Meta daħlet fis-sala, sabet postha u qagħdet tistenna l-kunċert jibda. Waqt li kienu bilqiegħda jistennew, l-omm rat ħabiba antika tagħha li kienet ilha ma tiltaqa' magħha, u marret tkellimha. It-tifel baqa' bilqiegħda waħdu. (par. 1)

Meta sab ruħu waħdu, it-tifel beda jiddejjaq u għalhekk ħataf l-okkażjoni biex idur dawra ma' dak il-post mhux tas-soltu. F'kemm trodd salib it-tifel kien għeb. Ftit wara tbaxxa d-dawl u l-omm marret tiġri lura f'postha billi l-kunċert kien għoddu se jibda. Imma meta waslet hemm skopriet li binha ma kienx għadu bilqiegħda fejn kienet hallietu. Qabadha ferħ ta' ġenn u bdiet tħares 'l hawn u 'l hemm biex tara tarahx fost il-folla nies li kienet ingabret fis-sala tal-kunċert. (par. 2)

F'daqqa waħda nfethu l-purtieri tas-separju. Wara l-pjanu grandjuż li kien hemm fuq il-palk ta' dik is-sala, l-omm tara lil binha ċkejken li, bla misthija xejn, kien qiegħed idoqq il-melodija helwa "Twinkle Twinkle Little Star" b'saba' wiehed, bħalma kien jagħmel fuq il-pjanu tad-dar tagħha. Dak il-ħin fuq il-palk deher il-pjanista li kellu jagħti l-kunċert. Hu ħares lejn iċ-ċkejken u tbissem. Mingħajr għaġla ta' xejn mar fuqu u f'widintu qallu: "Tiqafx. Ibqa' doqq." (par. 3)

Imbagħad, b'idu x-xellugija l-pjanista beda jakkompanja lit-tifel waqt li dan kompli jdoqq fis-semplicità tiegħu. Is-surmast uża l-id il-leminija wkoll u minnufih minn dak il-pjanu ħarġet armonija mill-isbaħ. Il-melodija tat-tifel baqgħet tispikka imma issa kienet akkompanjata u mzejna bix-xogħol ikkumplikat li kien qiegħed jeseġwixxi dak il-pjanista famuż. (par. 4)

Flimkien dawn it-tnejn kien irnexxielhom jibdlu sitwazzjoni diżastruża u imbarazzanti f'esperjenza ta' sbuħija straordinarja li tat gost lil kull min kien f'dik is-sala għall-kunċert. L-udjenza baqgħet miblugħa. (par. 5)

Hekk jagħmel Alla. Dak li kapaċi naghmlu waħedna jidher li ma tantx ikun impressjonanti minkejja li naghmlu l-almu tagħna kollu. Imma meta id l-Imgħallem tħaddanna u tingħaqad ma' tagħna, dak li nwettqu jsir xi ħaġa ta' sbuħija liema bħalha. (par. 6)

*(addattata minn **R+M 2000** ta' Ġunju-Lulju 2004)*

A. FEHIM IT-TEST**(10 marki)**

1. Ghaliex l-omm hadet lil binha għall-kunċert ta' pjanista famuż? (*par. 1*)

_____ (marka)

2. Ghaliex l-omm ma baqgħetx fejn binha meta daħlu fis-sala? (*par. 1*)

_____ (marka)

3. Xi għalu t-tifel hekk kif sab ruħu waħdu? (*par. 2*)

_____ (marka)

4. Għalhekk x'iddeċieda li jagħmel? (*par. 2*)

_____ (marka)

5. X'għamlet l-omm hekk kif sabet li binha ma kienx għadu fejn ħallietu hi? (*par. 2*)

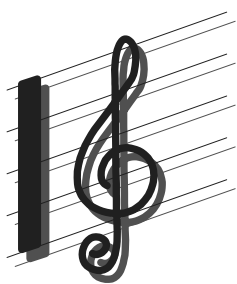
_____
_____ (2 marki)

6. X'qallu l-pjanista lit-tifel meta rah idoqq il-pjanu? (*par. 3*)

_____ (marka)

7. X'għamel il-pjanista waqt li t-tifel baqa' jdoqq? (*par. 4*)

_____ (marka)

8. X'irnexxielhom jagħmlu l-pjanista u t-tifel flimkien? (*par. 5*)

_____
_____ (marka)

9. Skond l-awtur, min iġib ruħu bħalma għab ruħu dan il-pjanista mat-tifel? (*par. 6*)

_____ (marka)

GRAMMATIKA U MORFOLOĠIJA

1. Il-frazi **id l-Imghallem** (*par. 6*) hi frazi fl-istat kostrutt. Qiegħed dawn il-frazzjiet li ġejjin fl-istat kostrutt:

(a) l-omm tat-tifel _____

(b) il-kelma tas-surmast _____ (2 marki)

2. Imla l-vojt skond l-għerq mogħti wara l-ispazju. (Ara l-eżempju.)

(a) Il-ħalliel **gabeż (q-b-ż)** il-ħajt u daħal jisraq.

(b) Philip _____ (ħ-r-ġ) mid-dar filgħodu kmieni.

(c) Sharon u Lina _____ (l-b-s) żarbun ġdid għall-festa.

(d) Meta qsamt rasi ma _____ (m-w-r) skola imma bqajt id-dar! (3 marki)

3. Min-nom **tifel** (*par. 1*) noħorġu nom denominattiv tfulja. Oħroġ nom denominattiv mill-kelmiet li ġejjin:

i	raġel	
ii	aħdar	
iii	ikrah	

(3 marki)

4. In-nom **misthija** (*par. 3*) hu nom mimmat li ġej mill-verb **staha**.

Oħroġ nom mimmat minn dawn il-kelmiet li ġejjin:

(a) **fetah** - _____ ; (b) **xitla** - _____ (2 marki)

5. Immarka b' **X** wara t-tweġiba t-tajba.

In-nom **sbuhija** (*par. 5*) hu nom :

(a) mimmat ____ ; (b) verbali ____ ; (c) astratt ____ . (marka)

6. Mill-verb **dar** noħorġu n-nom verbali **dawra** (*par. 2*).

Oħroġ nom verbali minn **hares** (*par. 3*): _____ (marka)

LESSIKU / VOKABULARJU

7. Flok il-kelma **gheb** (*par. 2*) nistgħu niktbu l-kelma: _____ (marka)

8. Minn *paragrafu 6* sib kelma li għandha l-istess tifsira tal-kelma **hila**:

_____ (marka)

ANALIŻI TESTWALI

9. Agħmel **X** fejn it-tajba. Flok **Qabadha ferh ta' ġenn** (*par. 2*), nistgħu niktbu:

- a. L-omm ferhet hafna (____) (marka)
b. L-omm ma kinetx taf fejn se tagħti rasha (____)
ċ. Lill-omm qabadha xi ħadd (____)

10. Il-kelma **ingabret** (*par. 2*) għal min qiegħda tirreferi? _____ (marka)

11. Fis-silta, il-kelma **jiddejjaq** (*par. 2*) tfisser:

- (a) jirqaq ____ (b) jixba' ____ jew (ċ) jidjieg ____? (marka)

SINTASSI

12. Aqleb dan id-diskors dirett f'diskors indirett:

L-omm, "Ibni, jien se mmur inkellem lil dik is-sinjura. Int qis li toqgħod hawn f'postok u ma tmur imkien."

_____
_____

(3 marki)

Ċ. L-ASPETT SIMBOLIKU FL-ISFOND LINGWISTIKU POPOLARI

(4 marki)

1. Fisser l-idjoma b'sing taħtha:

F'ħakka t'ghajn is-sala tal-kunċert imtliet bin-nies.

_____ (2 marki)

2. Meta omm it-tifel ratu fuq il-palk, f'qalbha qalet, "Issa li hemm hemm!"

Dan l-omm qalitu għax :

_____ (2 marki)

D. HILJET FIL-MALTI KOMUNIKATTIV

(10 marki)

Aghzel wahda minn (a) u (b) u ikteb madwar 30 kelma fuqha.

(a) Il-Gimgha l-ohra grupp popolari ta' muzicisti zghazagh "*D Band*" ta kuncert fl-iskola fejn tmur int. Ikteb deskrizzjoni qasira dwar dan l-avveniment mhux tas-soltu fl-iskola tieghek.

JEW

(b) Il-banda *San Bonifaċju* se taghti kuncert fil-pjazza prinċipali tar-rahal, fl-okkażjoni tal-festa ta' San Egidju. Bħala s-segretarju / segretarja tal-banda, int ġejt mitlub/a mill-kumitat biex tagħmel avviż dwar dan lill-bandisti kollha. Tinsieħ issemmi l-post, id-data u l-hin tal-kuncert.

E. TIFTIX - TRAWWIM KULTURALI

(6 marki)

Ikteb **6 punti** dwar zewġ suġġetti li fittixt dwarhom għall-proġett *Idea ta' Lingwa*.

➤ _____

➤ _____

➤ _____

➤ _____

➤ _____

➤ _____

F. LETTERATURA**(30 marka)****(i) Jinqabad bid-Drogi****(5 marki)**

1. **Ċinzja** kienet tfajla Taljana li ħarbet mid-dar u li sena wara _____

(2 marki)

2. F'**Nghix bl-imhabba tal-biċċiet**, Helen iżżewġet ta' dsatax-il sena għax kienet _____.

(2 marki)

3. F' **Monologu**, Martin u Simon ir-Raggae kienu żewġt aħwa li:

(a) siefru l-Awstralja ____ (b) mietu bid-droga ____ (ċ) rebħu lotterija ____.

(marka)

(ii) Stejjer taċ-Ċarrut**(5 marki)**

1. **James Grech** telaq mid-dar t'ommu u mar jgħix:

(a) f'gabuba ____ (b) f'villa ____ (ċ) f'kunvent ____ (d) f'ċimiterju ____.

(marka)

2. Fil-kitba **Gheluq Snin Luca**, Luca kien korra gravi f'incident:

(a) waqt li kien jgħum ____ (b) fil-post tax-xogħol ____ (ċ) tat-traffiku ____.

(marka)

3. **Iż-Żerriegħa li ma Gergritx** ma kinetx taqta' qalbha mill-hajja għax kienet tħares lejn: (a) is-sabiħ ____ (b) l-ikrah ____ (ċ) l-aħdar ____.

(marka)

4. **Willie Calleja** rebaħ lil Oscar u sħabu għax:

- xorob mill-flixxun li tah ir-raġel li ġie mill-Indja. _____
- kien sar jemmen fih innifsu. _____
- kien tghallem il-*kick boxing*. _____

(marka)

5. **Sladjan**, tifel imqareb tal-Kraina, kien ħarab mill-iskola biex mar _____ fil-gwerra u, flok il-ktieb, f'idejh qabad l-armi. _____

(marka)

(iii) Stejjer għal Qabel Jidlam**(5 marki)**

F'żewġ sentenzi iktieb il-ħsieb ta' waħda minn dawn l-istejjer:

(a) **It-Tifel tal-Baħar**, (b) **Ix-Xemx fuq It-Tieqa**; (ċ) **L-Ewwel Telefonata**

(iv) Nadriet

(15-il marka)

1. Aqra din il-poeżija ta' Ġorġ Borg u wieġeb il-mistoqsijiet ta' taħt:

Il-Bejjiegħ tal-Gazzetti

Għall-bejjiegħ
tal-gazzetti fuq Kastilja
min ma jixtrix
ma jeżistix.

Iżda
hu għandu ommu d-dar
u għalkemm gazzetti ma tixtrix
u ma taqrax għax ma tarax,
għalih hi kollox
u biha,
id-dinja ma taqax.

- a. X'kien jagħmel il-bniedem imsemmi fil-poeżija? _____ (marka)
- b. F'liema post kien jaħdem? _____ (marka)
- ċ. Għaliex ommu ma kinetx tixtri gazzetti? _____ (marka)
- d. Mill-ewwel strofa, sib żewġ kelmiet li jirrimaw: _____, _____ (2 marki)
- e. Il-vers "*id-dinja ma taqax*" ifisser:
_____ (2 marki)

2. Ikteb madwar **30 kelma** dwar wahda mill-poeżiji li studjajt f' **Aktar Nadriet Poetiċi**.

(8 marki)

Ġ. KOMPONIMENT

(20 marka)

Agħżel wieħed u ikteb madwar **250 kelma** fuq karta separata.

- 1. Il-festa tar-raħal jew tal-belt fejn ngħix.
- 2. Bniedem li nammira għat-talenti li għandu.
- 3. Meta mort *party* mal-hbieb.
- 4. Strument mużikali li nixtieq nitgħallem indoqq.
- 5. Kemm waqajt għaċ-ċajt dakinhar!

